

Хроника Currents Actualités

Međunarodni naučni skup *Nedelja osmanskog nasleđa*. Filozofski fakultet – Zavod za proučavanje kulturnog razvitka. Beograd, 07-11. novembar 2011.

Trenutna popularnost turskih televizijskih serija, kao i žučne i oprečne reakcije koje izazivaju, samo je jedan od primera koji, naročito rečito, govori o nesumnjivoj aktuelnosti osmanskog nasleđa. Sa druge strane, u pomenutim reakcijama dominiraju manje ili više pojednostavljene, a neretko i neskriveno tendenciozne predstave o osmanskoj prošlosti. Otuda, ozbiljno i odgovorno bavljenje humanističkim disciplinama zahteva da se problemima osmanske prošlosti i njenog nasleđa posveti dužna naučna pažnja. Upravo to su imali na umu organizatori međunarodnog naučnog skupa *Nedelja osmanskog nasleđa*, održanog u Beogradu od 7. do 11. novembra 2011. godine. U uvodnoj reči vrlo informativne knjige apstrakata organizatori skupa, Monika Milosavljević i Marko Janković, kao osnovne ciljeve skupa naveli su: (1) povećanje znanja o najaktuelnijim teorijsko-metodološkim osnovama za proučavanje osmanskog nasleđa; (2) ukazivanje na kompleksnost problema kroz raznovrsnost istraživačkih pristupa osmanskom nasleđu; (3) razvoj svesti o značaju zaštite i mogućnostima korišćenja materijalnih i nematerijalnih ostataka osmanske prošlosti; (4) povećanje senzitivnosti naučne zajednice u Srbiji na pitanja osmanskog nasleđa, ali i ukazivanje na važnost uloge pojedinca u aktuelizovanju novih i relevantnih shvatanja osmanskog

nasleđa u savremenom društvu. Ovaj prilično ambiciozan plan trebalo je ostvariti kroz tri segmenta Skupa. Glavni segment organizovan je kao niz predavanja i diskusija sa namerom otvaranja rasprava o osmanskom nasleđu iz perspektiva različitih humanističkih disciplina. Pored predavanja, namenjenih prevashodno studentima Filozofskog fakulteta, *Nedelja osmanskog nasleđa* imala je i dva prateća programa usmerena podjednako ka stručnoj, kao i najširoj javnosti – izložbu crteža "U susret drugosti" i projekcije domaćih igranih filmova o osmanskoj prošlosti.

Na veoma posećenim predavanjima, održanim u prostorijama Zavoda za proučavanje kulturnog razvitka, publika je mogla da se susretne sa raznorodnim temama i problemima koji su sagledavani iz različitih vizura, kao i sa različitim teorijskih pozicija: od opštih teorijskih poput onih koja su pokretala pitanja drugosti i baštine, preko predavanja koja su ukazivala na svu raskoš i raznolikost (etničku, kulturnu, jezičku itd.) ovog velikog carstva, pa sve do konkretnih studija slučaja. Pored učesnika iz zemlje domaćina, ovom segmentu skupa, doprineli su i predavači iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Makedonije. Zahvaljujući tome učesnici i posetioci skupa imali su priliku da se upoznaju sa recepcijom osmanskog nasleđa, dominantnim teorijsko-metodološkim postavkama, stanjem istraženosti, kao i planovima za dalja istraživanja ovih tema u prostornim okvirima gotovo čitavog Zapadnog Balkana.

Ukratko rečeno, predavanja su, svako na svoj način, pokušala da daju odgovor na pitanje – zašto smo ovde gde smo? – kako glasi naslov predavanja Zrinke Mileušnić sa Inštituta za dediščino Sredozemlja iz Pirana. Moglo bi se reći da je ovo predavanje, održano poslednjeg dana skupa, i po koncepciji i po sadržaju sublimiralo sve ono što se moglo čuti prethodnih dana. Pozivajući se na primere projekata u kojima je sama učestvovala, gotovo u formi ispovesti, autorka govori o tome kako su ona i članovi tima došli u susret sa osmanskim materijalnom kulturom, kuda su ih ti susreti odveli, kako su im pristupili, kao i kakvi su istraživački ciljevi u budućnosti.

Predavanja su, kao što je već napomenuto, pratila još dva segmenta skupa. Prvi od njih je izložba crteža – "U susret drugosti", autora Nikole Stepkovića, koja je bila postavljena takođe u prostorijama Zavoda za proučavanje kulturnog razvitka – kroz koje se preispituje "epsko poreklo" stereotipnih slika o osmanskoj prošlosti. Drugi prateći segment predstavljale su projekcije filmova sa osmanskim temama kao i diskusije koje su im sledile, uz moderaciju Predraga Ivanovića. Namenjani zainteresovanima svih uzrasta i stupnjeva obrazovanja, ovi prateći programi Skupa skrenuli su pažnju na recepciju osmanske prošlosti i baštine u popularnoj kulturi naše zemlje.

Ukoliko se na samom kraju ovog prikaza osvrnemo na proklamovane ciljeve *Nedelje osmanskog nasleđa* možemo reći da su oni u potpunosti ostvareni. Međutim, to ni u kom slučaju ne znači da je posao gotov. Sasvim suprotno, pred učesnicima kao i pred organizatorima Skupa još su godine i godine predanog rada ne bi li osmanska prošlost, kako u akademskoj, tako i u široj zajednici, dobila pažnju kakvu u svakom slučaju zaslužuje. Neka uspeh prve *Nedelje osmanskog na-*

sleđa bude podsticaj da se ovaj posao nastavi i da se na njemu istraje.

Vladimir V. Mihajlović

Međunarodna naučna konferencija *Fingerprinting the Iron Age: Approaches to identity in the European Iron Age. Integrating South-Eastern Europe into the debate.* Magdalene College Cambridge – McDonald Institute for Archaeological Research – University of Cambridge, 23-25. 09. 2011. godine.

Međunarodna konferencija *Fingerprinting the Iron Age: Approaches to identity in the European Iron Age. Integrating South-Eastern Europe into the debate* održana je u periodu od 23. do 25. septembra 2011. g. u Kembridžu, u organizaciji Modlen koledža, McDonald instituta za arheološka istraživanja i Univerziteta u Kembridžu. Tema konferencije bila je diskusija o identitetima u periodu gvozdenog doba, a ciljevi su bili usmereni ka integraciji naučnika iz Jugoistočne Evrope u tokove istraživanja na prostoru Zapadne (prvenstveno Velike Britanije), međusobnom upoznavanju trenutnog stanja istraženosti i postojećih rezultata, kao i povezivanju istraživača sa sličnim interesovanjima u zajedničku mrežu kontakata i saradnje. Na konferenciji je učestvovalo 43 stručnjaka (arheologa, istoričara, antropologa i sociologa) iz dvanaest zemalja (Velika Britanija, Holandija, Nemačka, Austrija, Mađarska, Slovenija, Hrvatska, Srbija, Rumunija, Bugarska, SAD, Australija), sa ukupno 41 izlaganjem. Prezentacije su bile raspoređene u dvanaest sesija organizovanih po tematskim celinama, od kojih je šest formirano na osnovu geografskog kriterijuma, dve na osnovu tradicionalnih etničkih odrednica gvozdenodop-